

**NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Kalvarijų g. 153, LT-08532 Vilnius, tel. (8 5) 212 4098, faks. (8 5) 261 2707,
el. p. info@nvsc.lt, http://nvsc.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 291349070

Savivaldybių visuomenės sveikatos
biurų asociacijai
El.p. info@svsba.lt

2023-01-

Nr. (13 16.1.1 Mr)-2

DĖL INFORMACIJOS NUSTAČIUS SKARLATINOS ATVEJŲ UGDYMO ĮSTAIGOJE

Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro duomenimis nuo 2022 m. gruodžio mėn. stebimas invazinės A grupės streptokokinės infekcijos atvejų pakilimas Airijoje, Prancūzijoje, Nyderlanduose, Švedijoje, Jungtinėje Karalystėje ir kitose šalyse. Kai kuriose iš šių šalių pranešta apie padidėjusį mirčių skaičių susijusį su invazine A grupės streptokokine infekcija. Nustatyta, kad dažniausiai serga vaikai iki 10 metų amžiaus. Tikėtina, kad invazinės A grupės streptokokinės infekcijos atvejų pakilimas vaikų iki 10 metų amžiaus grupėje yra susijęs su pastaruoju metu padidėjusia kvėpavimo takų virusų, įskaitant sezoninį gripą ir respiracinį sincitinį virusą (RSV) cirkuliacija.

A grupės streptokokinė infekcija dažniausiai sukelia lengvas ligas, tokias kaip angina, ryklės uždegimas, pūlinėlinė ir skarlatina. Tačiau, retais atvejais, ši infekcija gali sukelti invazinę A grupės streptokokinę infekciją, kuri gali pasireikšti gyvybei grėsmingomis būklėmis (bakteriemija, toksinio šoko sindromu, pneumonija, osteomielitu, nekroziniu fascitu, meningitu). Invazinė infekcija atsiranda, kai bakterijos prasiskverbia pro žmogaus organizmo imuninę apsaugą. Didesnę riziką susirgti turi vaikai, kurių nusilpęs imunitetas, pavyzdžiui, sergantys virusinėmis infekcijomis, tokiais kaip vėjaraupiai ar gripas, besigydantys nuo onkologinės ligos.

Analizuojant daugiametį Lietuvos sergamumą skarlatina stebima, kad sergančiųjų padaugėja žiemos mėnesiais, ankstyvą pavasarį ir, kad daugiausiai serga vaikai. 2020–2021 metais atitinkamai buvo užregistruoti 709 ir 74 atvejai, iš jų 100 proc. sudarė vaikai, 2022 metais nustatyti 679 skarlatinos atvejai, iš jų 99,2 proc. (674 atvejai) diagnozuoti vaikams iki 17 metų amžiaus. Prieš pandemiją 2019 metais užregistruoti 2 736 atvejai, iš jų 99,5 proc. sudarė vaikai.

Skarlatinos pagrindiniai simptomai yra aukšta temperatūra (iki 39–40 °C), gerklės skausmas, apsunkintas ryjimas, pilvo skausmas, vėmimas, padidėję limfmazgiai, bėrimas. Infekcijos šaltinis yra skarlatina sergantis žmogus. Ligos sukėlėjai plinta nuo žmogaus žmogui oro lašeline būdu, todėl užsikrečiama nuo kalbančio, kosinčio ar čiaudinčio infekuoto žmogaus, per ligonio užkrėstus daiktus, maistą. Persirgus skarlatina įgyjamas imunitetas, tačiau infekcija galima užsikrėsti ir pakartotinai. Asmenys šia liga gali sirgti daugiau nei vieną kartą, tačiau maždaug 80 proc. vaikų iki 10 m. susiformuoja ilgalaikis imunitetas.

Asmuo susirgęs skarlatina nedelsiant turi kreiptis į šeimos gydytoją. Bendravusius su ligoniu vaikus reikėtų stebėti 7 dienas. Tėveliai ar globėjai namuose, vaikams sugrįžus iš kolektyvo, kuriame yra susirgimų skarlatina, turi matuoti temperatūrą, apžiūrėti gerklę, liežuvį, įvertinti ar vaikas neturi kitų nusiskundimų, ar nėra bėrimų ant kūno. Jeigu šeimoje yra daugiau vaikų, t.y. brolių, sesių – tėveliai turėtų stebėti savo vaikų sveikatos pokyčius, jeigu tokie atsirastų – laiku kreiptis į gydytoją ir vaiko neleisti į kolektyvą.

Vaikų ugdymo įstaigose nustačius skarlatinos atvejį / protrūkį turi būti atliekamas nuolatinis valymas ir dezinfekcija Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. **Nuorašas tikras**

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2023-02-01

gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

Pažymėtina, kad specifinės profilaktikos priemonių (skiepų) nuo skarlatinos nėra. Pagrindinės nespecifinės skarlatinos profilaktikos priemonės yra rankų higiena, kosėjimo/ čiaudėjimo etiketo laikymasis. Tinkama rankų higiena yra viena pagrindinių priemonių, padedančių apsaugoti save ir visus šalia esančius nuo užkrečiamųjų ligų plitimo.

Daugiau informacijos galite rasti Skarlatinos profilaktikos vaikų ugdymo įstaigose metodinėse rekomendacijose, adresu:

[https://nvsc.lrv.lt/uploads/nvsc/documents/files/SKARLATINOS%20PROFILAKTIKO S%20VAIK%C5%B2%20UGDYMO%20%C4%AESTAIGOSE%20METODIN%C4%96S%20REKOMENDACIJOS_2018\(1\).pdf](https://nvsc.lrv.lt/uploads/nvsc/documents/files/SKARLATINOS%20PROFILAKTIKO%20S%20VAIK%C5%B2%20UGDYMO%20%C4%AESTAIGOSE%20METODIN%C4%96S%20REKOMENDACIJOS_2018(1).pdf)

Pažymime, kad Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos ugdymo įstaigose tiria kilusius protrūkius arba atsiradus užkrečiamosios ligos židiniui.

Užkrečiamųjų ligų valdymo skyriaus vedėja,
laikiani vykdanti direktoriaus funkcijas

Giedrė Aleksienė

R. Liausėdienė, tel. (8 612) 83033, el. p. rasa.liausediene@nvsc.lt

Nuorašas tikras

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2023-02-01

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos 291349070, Kalvarijų g. 153, 08352 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL INFORMACIJOS NUSTAČIUS SKARLATINOS ATVEJĮ UGDYMO ĮSTAIGOJE
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-02-01 Nr. (13 16.1.1 Mr)2-4445
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Giedrė Aleksienė, Užkrečiamųjų ligų valdymo skyriaus vedėja, laikinai vykdanči direktoriaus funkcijas
Sertifikatas išduotas	GIEDRĖ ALEKSIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-02-01 12:27:17 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-02-01 12:27:30 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-03-26 07:53:11 – 2023-03-26 08:53:11
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, i.k.291349070 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-12-08 09:05:49 iki 2025-12-07 09:05:49
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.68
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-02-01 12:31:58)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-02-01 12:31:58 Dokumentų valdymo sistema Avilys

Nuorašas tikras

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2023-02-01